

WAAROM NIET NAAR SALAYAR?

Havens kennen ze niet op de zuidpunt van Sulawesi (Celebes). De pont naar het langgerekte eiland Salayar meert af aan een betonnen kade die zo maar in zee steekt. Lange golven doen de boot deinen. De laadklep beweegt zeker een halve meter op en neer. Niemand heeft moeite met het uitmikken van het juiste moment om op de pont te springen.

De pont is oud en verroest maar niet overvol. Er is volop ruimte. Mensen vleien zich over drie stoelen en gaan slapen. De overtocht duurt drie uur. Als aan de noordpunt van het eiland wordt afgemeerd, ligt het passagiersdek vol met verpakkingsafval, voedselresten en braaksel. Eenmaal van boord duurt het nog een uur voor de bus naar Benteng is ingeladen. Er gaan vele tassen, zakken dozen, een nieuw kinderfietsje en vijf kippen mee. Voor de passagiers is er net genoeg ruimte over om te zitten. Naast me zit een meisje dat sociale wetenschappen studeert in Ujung Pandang (Makassar). Ze spreekt Engels. Zoals ze er hier uitziet, in een bruine ribbeltjesbroek en een wollen truitje zou ze nergens in Nederland opvallen. Omgekeerd geldt dat wij als blanke toeristen hier overal hilariteit veroorzaken. Benteng, letterlijk fort, is de grootste plaats op het eiland. Naast het marktplein staat een groot gebouw met zware, witgekalkte muren, een donkergrijs pannendak en een halfronde toegangspoort. Het wordt

Na de Ramadan zal Andi ons een mooi stukje van het eiland laten zien. We lopen eerst door een kokospalmplantage naar een dorpje dat bestaat uit een geplaveid weggetje met aan weerszijde huizen op palen. Ieder huis heeft een kleine veranda en voor de glasloze ramen zitten houten spijltjes.

Groen, crème en lichtbruin zijn geliefde kleuren waarmee de huizen worden beschilderd. De daken zijn vaak vlechtwerk van kokospalmbladeren. Golfplaat is zeldzaam. In een van de huizen worden we uitgenodigd. Men stelt zich voor met een handdruk, waarna de hand op de hart gedrukt wordt. Grote vreugde als we enkele beleefdheidsfrases kennen in het Bahasa Indonesia. De vrouwen brengen thee en glazen potten met kleine koekjes worden op tafel gezet.

Eindelijk gaan we dan wandelen. Via een overkapt bruggetje verlaten we in optocht het dorpje. Een voetpad loopt door een parkachtig heuvellandschap. Overal prachtige uitzichten op een diepgroene vegetatie, afgewisseld door maïsakkertjes, peperplantages en bananenbomen. Soms is de zee tussen de heuvels zichtbaar. Andi loopt naast ons; voorzichtig vragen we of het normaal is om door 23 lachende en joelende kinderen te worden vergezeld, als je op zondagmiddag buiten gaat wandelen. "Houden we soms niet van

bewaakt door militairen. In gebrekkig Indonesisch vraag ik of dit gebouw door de Hollanders is gebouwd. 't Blijkt Portugees en het doet nu dienst als gevangenis. We kunnen er niet in, ook niet in het museum dat een eindje verder ligt.

In het hotel komt een wat verlegen man, die leraar Engels is, ons opzoeken. Als de zon is onder gegaan laat hij ons het dorp zien. De lucht boven zee is dieprood. Het wordt koeler. Tussen het getjilp van de krekels door klinkt luid het `Allahu Akbar', de oproep tot gebed. Die oproep komt uit luidsprekers van minstens twee moskeeën en dan nogmaals uit sommige huizen via het televisietoestel. Er heerst een ontspannen sfeer; straks mag er weer gegeten worden. Zo lang de zon op is, moet er gevast worden want het is Ramadan.

Onze begeleider heet Andi en is een overtuigde moslim. Hij wil niet mee eten in het halfChinese restaurant. Daar staat in de eetkamer, dicht bij het raam, een glimmende motorfiets. Aan de muur hangt een kalender van de motorclub `Kenalpot'. Uit opvallend grote luidsprekerboxen klinkt Chinese popmuziek.

kinderen?", vraagt hij retorisch.

Een dag later is het nog steeds feest. Iedereen heeft vrij. Met familie van Andi gaan we naar een nog kleiner eilandje. De zee is heel kalm en het is heerlijk koel op het water. Er varen traditionele zeilboten met driehoekige zeilen en scheefstaande masten. We worden overgezet met een vaartuig met kleine buitenboordmotor. Steeds verder zee opgaand verdwijnt het houten vissersdorp in het groene heuvellandschap met zijn witte stranden.

Op het kleine eiland loopt de halve bevolking, zeker 75 kinderen en volwassenen, naar de kade om ons te bekijken. Gedurende een paar uur zin we bij enkele families te gast. Vaak voelen we ons nogal opgelaten. "Houden we dan niet van Buginezen?" zeg ik schertsend tegen mijn reisgenote. Ja we vinden ze heel gastvrij en aardig, maar het zijn er zo veel.